

juist een half jaar, toen zij hem voor het eerst ontmoette.

Hij was verarmd, neêr-gesleten, oud geworden, af-geleefd, veranderd. De oude trekken waren diep-gevoerd in zijn gezicht, strak-groevend langs zijn neus en naast het smallen van zijn wangen, zijn haren waren dun-gegrijsd, zijn lippen in getrokken voor het bijna tandelooze van zijn mond, zijn rug gekromd, zijn bovenlijf voorover-steunend op een stokje in het langzaam, stijf-strammend passen van zijn moeilijk gaan. Alleen het telkens vroolijk-kijken van zijn oogen, op-glanzend uit de moewe oudheid, die ze al verdofde en het klanken van zijn stem, dat uit de schor-gedekte zachtheid van zijn spreken soms jeugdigonverwacht veranderde, waren dezelfde gebleven. Aan die twee en het oud-geweten hand-bewegen als hij sprak, had zij hem dadelijk herkend. Maar toen zij — op dien eersten middag, dat zij hem had weêr-gevonden — naar hem toe was gegaan en hem geroepen had, was 't haar geweest, terwijl zij even met hem stond te praten, of langzaam de verandering vervaagde voor haar oogen. En zij had hem plotseling gezien, zooals hij jaren ver geleden was geweest en steeds in haar herinneren was gebleven en had, na korten tijd, den eersten indruk van dien middag, wat moeite zij ook om dien vast te houden deed, verloren en had dien niet meer in haar denken terug-gevonden.

Maar ook haar vroeger voelen was van zelf, zonder dat het in haar twijfelde of zijn denken soms in al die jaren kon veranderd zijn, in haar op-geplicht, dat zij weêr voor hem moest gaan zorgen en weêr zoo'n beetje moeder over hem moest spelen, om op te passen, dat hij geen onbedachte dingen zou gaan doen. En toen zij afscheid van hem nam, omdat de bel hen naar de zalen binnen-luidde, had zij als vroeger „dag jongen” tegen hem gezegd en had hem na-gekeken, zooals zij eertijds deed en had geheel vergeten, dat zij twee oude armen-huis-verpleegden waren en dat zij de periode van hun laatste levens-jaren leefden.

Haar werkhuis-bestaan was plotseling veranderd, haar dagen gingen in een kleuren-zachte vreugd, waarin zij altijd — als de bel

het einde van den middag rouwde — de belofte van den volgenden dag vond staan. Ook scheen het of de grijze lichteloosheid van de zalen was verdwenen en of een teêre helderheid haar steeds om-hangen bleef, wanneer zij uit de zomer-zonning van den tuin naar binnen was gegaan en heel den avond stil-alleen, in het geroezemoes der anderen, te peinzen zat. Dan trok haar denken langzaam een tenger lachen langs haar mond, haar oude oogen vroolijk-starend in den neveligen schemer, die naast den kring-schijn van de lampen dreef, waarin zij de herinnering van den voorbijen middag of de visioening van zon-gelichte dagen van haar jeugd weêr op zag beelden. Wanneer de stem van de opzichteres dan waarschuwde, dat het tijd was om naar bed te gaan, wakkerde haar denken pijnend uit de ver-geleden kleuren-mooiheid van herinneren naar het plotselinge grauw-om-droeven van de werkelijkheid, waarin zij zat, maar dadelijk trooste dan de trieste indruk van de zaal heen uit haar voelen door het vooruitzicht van den volgenden dag. En in een lang-ontvreemd, gelukkig innigen van haar gedachten sliep zij in en waakte weer den volgenden ochtend uit haar droomen, met luchtig stappen haastend naar den tuin, zoodra zij kon, en ging er wachte-zitten op haar zelfde bankje naast het hek, waar zij al uit de verte zijn langzaam-stramme stappen kon hooren nader-schuiven tusschen het loopen en het stemmen-luiden van de andere verpleegden.

Dan, door het hek gescheiden, ieder aan een kant, bleven zij praten, zoolang zijn vrij-zijn duurde, vertellend wat zij ondervonden hadden in de veel-voorbije jaren, die zij, van elkâar verwijderd, hadden door-geleefd. Maar andere dagen zaten zij soms zwijge-droomend tijden achtereen, tevreden door alleen het naast elkander voelen. En dikwijls was het haar in zulke middag-uren, of er geen jaren waren heen-geneveld tusschen haar jeugd en nu en voelde zij, alsof zij weêr als vroeger op de werf zat, verwonderd schrikkend als de bel haar uit haar droomen luidde, dat zij een andere omgeving rond zich vond als die, waarin zij al dien tijd hun samen-zijn had terug-gezien.